

som vi principielt anser for det rigtigste, mener, at Socialdemokratiets var det mest forsvarlige. Men vi kan stemme for dette Lovforslag, fordi vi skal jo have en Ende paa den lange Kamp, og ogsaa fordi vor Mening er, at det kommunale Medlem, der her er Tale om, ikke vil faa synderligt at betyde. Desuden vil al folkekirkelig Lovgivning altid være noget af et Kompromis.

Der er blevet agiteret en Del mellem mine Partifæller med dette, at jeg, som var Ordfører for mit Parti, i Virkeligheden var en Tilhænger af en Kirkestat. Jeg vil dertil blot sige nu, inden dette Lovforslag vedtaget forlader Tinget, at det er helt urigtigt. Jeg finder Anledning til at sige det, saa meget mere som Kultusministeren en Gang i en Polemik mod mig hentydede til, at min Opfattelse var dikteret af det rent kirkepolitiske Standpunkt, jeg indtog. Kirkestaten har imidlertid ikke noget Medhold i det, som vi nu opfatter som den oprindelige Kristendom, og Statskirken har det endnu mindre. Det kirkepolitiske Ideal — hvis vi kan tale om saadant noget — som er den nytestamentlige, den oprindelige Kristendoms, er meget mere det anarkiske, den Tilstand, hvor der ikke er nogen vedtaget Lov, men hvor Loven er skrevet i Menneskenes Hjerter, hvor der ikke er nogen Embedsstand, ingen Præster, men hvor alle er Præster. Men det kristelige Ideal er altid blevet forkvaklet, først og fremmest naturligvis af Statskirken. I Statskirken er det kristelige Ideal blevet korsfæstet, saa tidt der har været Lejlighed til det, og det har vi adskillige Eksempler paa, ogsaa her hjemme. I 1840'erne f. Eks. ser vi, at Staten tvinger Børnene bort fra Forældrene til Daaben — det gjorde man med juridisk Bistand —, og nu for Tiden synes det, som om Staten vil tvinge Børnene fra Forældrene ind paa Hospitalerne. Jeg mener, at begge Dele er lige uforsvarligt, kristeligt set — hvordan det kan forsvares juridisk, er en Sag for sig, det tror jeg for øvrigt godt, det kan.

Naar dette sidste sker i den Sag, som kaldes Askø-Affæren, virker det i høj Grad oprørende paa mig ud fra en rent kristelig Betragtning. Vil jeg se paa denne Sag ud fra det rent nytestamentlige Standpunkt, saa synes jeg, at enhver her hjemme, som dog maa være paavirket noget af Søren Kierkegaards „Frygt og Bæven“, maa forstaa noget af dette. Jeg vil blot her lette min Samvittighed noget, jeg vil ikke i denne Sag indbyde til nogen Drøftelse, jeg vil blot have Lov til at lette mit Sind rent personligt, for denne Sag har været mig

meget pinlig. Her er der Tale om en Præst, der prøver paa at virkeliggøre det, som er saa klart udtalt i det nye Testamente, i et Brev, som skal være skrevet af Jacob, der er Broder til den Mand, som er den kristne Kirkes Stifter. Jacob har med rene Ord udtalt sig om, hvordan en Kristen skal stille sig i Sygdomstilfælde, og saa staar man her overfor en Præst, som søger at virkeliggøre denne Anvisning, uden at han dog derfor mener, at det ikke maaske i andre Tilfælde kan være nødvendigt at søge en Læge. Vi finder her en Mand, som er i det pinligste Samvittighedsforhold til den Tro, hvis Tjener han er, og i det pinligste Samvittighedsforhold overfor sit Hjem og sine Børn. Han griber maaske galt, det er muligt, og det kan være sandsynligt, men for ham drejer det sig om et Samvittighedsspørgsmaal, og her er det altsaa, at Værgeraadet og Overværgeraadet griber ind.

Jeg har gennemlæst Værgeraadets Lovens adskillige Gange, jeg har læst de Forhandlinger, som har været førte i Folketinget og Landstinget om den Sag, ogsaa Betænkningerne har jeg læst, og det er mig ufatteligt, at et Tilfælde som det foreliggende kan komme ind under denne Lov. Folketingets Ordfører udtalte sig ved Sagens første Behandling paa følgende Maade om, hvilke Børn der kunde komme ind under Lovens Bestemmelser. Det staar i § 1, og han siger herom: „Det første Kapitel handler om de Børn, der gaar ind under Lovens Bestemmelser, dels Børn, der er kommet paa Kant med Straffeloven — ogsaa unge Mennesker indtil 18 Aar —, dels Børn, der vokser op i saa ulykkelige og demoraliserede Hjem, at Børnene efter al Formodning selv vil blive demoraliseret. Ogsaa Børn, der er udsatte for legemlig Mishandling i umenneskelige Hjem, falder ind under Loven, og ligeledes Børn, der ikke paa nogen Maade er til at bringe til at gaa i Skole uden ved gennemførte Tyvngsforanstaltninger.“

Det er under denne § 1 c, som altsaa gaar ud paa, at Loven finder Anvendelse paa Børn, som er udsatte for legemlig Mishandling i umenneskelige Hjem, at Askø-Affæren er kommet ind, og jeg synes oprigtigt talt, den ikke kan falde ind derunder, eller rettere sagt, det er umuligt, at den kan det. Der var ingen af Tingets Medlemmer, der her tog Afstand fra Ordføreren. Der var kun een, nemlig Sveistrup, som berørte den religiøse Side af Sagen, og det, han var bange for, var, at Værgeraadene af religiøse Grunde,